

kové pohledávky nestačí abstraktní závazek, nýbrž že by musil býti tvrzen určitý právní důvod takového závazku, by se pak dalo posouditi, zda závazek ten platně vznikl. Kdyby totiž žalovaní byli závazek ku placení stavebního příspěvku na se vzali dobrovolně, aniž by se jim za to bylo dostalo vzájemného plnění, bylo by v onom převzetí závazku spatřovati darovací slib, který nezakládá platný závazek právní, nebyl-li o něm zřízen notářský spis. Žalobce však neuvedl právní důvod pro vznik jím tvrzené samostatné pohledávky obchodní, a není tedy v tomto směru žalobní nárok opodstatněn.

Čís.9442.

Vyhláškou v lázních, že se neručí za cenné věci, jež nebyly uloženy v pokladně, nelze obmeziti předpisy o tom, kdy jest pokládati věci za »vnesené« podle § 970, druhý odstavec, obč. zák. Odevzdal-li kdo lázeňskému zřízení klíč od kabiny, bez něhož nelze kabinu otevřít, předal mu tím své věci v kabině uložené. Vydal-li zřízenec klíč jiné osobě, dopustil se zavinění, za něž ručí podnikatel také podle § 1316 obč. zák.

(Rozh. ze dne 6. prosince 1929, Rv I 660/29).

Žalobce navštívil lázně, náležející žalovaným, svlékl se v kabině, ponechal tam svršky a odebral se do koupelny. Po návratu zjistil, že mu byla ukradena náprsní taška, v níž měl 2.800 Kč a různé jiné hodnoty. Žalobě o náhradu škody bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Odvolatelé namítají především, že ztracené věci nebyly po rozumu § 970 obč. zák. do lázní žalovaných vneseny. K odůvodnění tohoto svého tvrzení odvolávají se odvolatelé na veřejnou vyhlášku na dvou význačných místech v lázních vyvěšenou, že za cenné věci, které nejsou uloženy v hlavní lázeňské pokladně neručí. Tvrzení toto jest jednak tvrzením skutkovým, jednak však i právním vývodem. Pokud jde o skutkové tvrzení, je obsaženo v námitce žalovaných přednesené již před soudem v první stolici, kde se rovněž odvolali na vyhlášku toho obsahu, že neručí za peníze a že se žádá, aby hosté je ukládali v pokladně. Nejde tudíž o novotu v řízení odvolacím podle § 482 c. ř. s. nepřipustnou ani pokud jde o toto skutkové tvrzení, tím méně pak, pokud jde o právní důvod. Než s názorem odvolatelů nelze souhlasiti. Jest sice nesporno, že vyhláška tvrzeného obsahu v lázních vyvěšena byla, touto vyhláškou však nemohli se odvolatelé jako majitelé lázní svého zákonného ručení sprostiti, jak již první soud správně vyslovil poukazem na ustanovení § 970 a) obč. zák. Avšak vyhláškou touto není po názoru soudu odvolacího ani určeno místo, kde se jediné peníze v lázních žalovaných mohou ukládati, v ten smysl, že by jinak věci ty nemohly býti pokládány za vnesené do lázní. Ustanovuje totiž § 970 obč. zák. jasně, že za vnesené věci pokládati jest ony, jež byly majiteli neb jeho zřízencům odevzdány anebo na místo jimi určené uloženy. Vyhláškou nemohlo býti toto zákonné usta-

novení obmezeno jen na ten případ, neboť tím by vlastně bylo obcházeno ručení zákonem předepsané a bylo by ustanovení § 970 obč. zák. zhola zbytečným. Jsou proto veškeré vývody odvolatelů ve směru tom uplatňované úplně bezvýznamné. S tohoto hlediska vycházejí soud odvolací dospěl k závěru, že věci žalobci v lázních ukradené byly do lázní vneseny. Je-li tomu tak a bylo-li zjištěno, což ani nebylo napadeno, že se žalobci věci v žalobě uvedené a na 3.250 Kč oceněné v lázních žalovaným patřících ztratily, jest tím podle § 970 obč. zák. nárok žalobcův proti žalovaným na náhradu odůvodněn a jest věcí žalovaných, chtějí-li se ručební povinnosti sprostí, by dokázali, že škoda nebyla způsobena ani jimi ani jejich lidmi, ani cizími osobami, do lázní vcházejícími a z lázní vycházejícími. To však se žalovaným nepodařilo, neboť jak první soud správně zjistil, byla škoda zaviněna zřízencem B-em tím, že vydal klíč od žalobcovy kabiny jemu odevzdaný cizí osobě, které pak byla kabina zřízencem Z-em otevřena. Pokud jde o otázku spoluzavinění, které spatřují odvolatelé v tom, že žalobce, ač si měl klíč podržeti, pověsil ho na desku, na niž nebylo žalovanými přikázáno dávat klíče, nýbrž že to bylo pouze trpěno pro pohodlí hostů, přehlízejí odvolatelé především, že žalobce nepověsil klíč od kabiny na desku sám, nýbrž že klíč odevzdal zřízenci žalovaných B-ovi. Jestliže ten ho přijal, dal zřejmě na jevo, že ho uschová pro žalobce a že jen žalobci ho vydá. V tomto jednání žalobce nelze shledávat spoluzavinění. Podle § 970 obč. zák. se vyhledává, by okolnost, jako zavinění žalobcovo označená, byla skutečně spolupůsobila při vzniku škody, a zákon nespokojuje se jen možností spolupůsobení a nevyslovuje domněnku pro spoluvinu hostovu v těchto případech, tím méně v souzeném případě, kde klíč zřízencem B-em od žalobce převzatý byl odevzdán osobě třetí, takže tu ani nepřicházejí v úvahu možnost odcizení klíče z věšáku. A jestliže žalovaní zřízenci nezakázali brání klíčů od hostů, jak ani sami ne tvrdí, nýbrž to trpěli, nemohou přičítati žalobci spoluvinu. Ano bylo zjištěno, že škoda žalobci na vnesených věcech způsobena byla zaviněním zřízenců žalovaných, neplatí omezené ručení § 970 a) obč. zák., jak se snaží odvolatelé dovoditi, neboť plyne zcela zřejmě z téhož ustanovení, že obmezení ručení platí jen, pokud nevznikla škoda vinou živnostníků nebo jejich lidí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelé uplatňují jen důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 503 čís. 4 c. ř. s., leč neprávem. Především vytýkají dovolatelé odvolacímu soudu nesprávný výklad § 970 druhý odstavec obč. zák. co do pojmu »vnesených věcí«. Poukazují na vyhlášku vyvěšenou na dvou místech v lázních, podle které se neručí za cenné věci, jež nejsou uloženy v hlavní pokladně, a zastávají názor, že prý tím přesně ustanovili místo, kde mají býti cenné věci uloženy, z čehož prý vyplývá, že za cenné věci takto neuložené neručí podle § 970 obč. zák. S tímto názorem

nelze souhlasiti a odvolací soud správně vyložil, že zákon prohlašuje v § 970 druhý odstavec obč. zák. za »vnesené« věci, které byly odevzdány majiteli podniku, nebo byly odevzdány jeho lidem, nebo byly uloženy na místo k tomu určené a že tedy nemohl býti vyhláškou tento zákonný předpis o věcech »vnesených« obmezen jen na tento případ. Oba nižší soudy právem odkázaly žalované na předpis § 970 a) obč. zák., podle něhož jest bez právního účinku odmítnutí ručení vývěskem. To platí i pro odmítnutí ručení vůbec, i pro jeho odmítnutí s určitým obmezením, (jak se tuto stalo), neboť zákon chtěl tímto předpisem zabrániti všem sporům, které dříve z takového odmítání ručení vznikaly, což nejlépe vidno z motivů komise pro justiční předměty k § 196 (§§ 970 a 970 a) obč. z.) str. 302 a 303, kde se praví, že takovým sporům dá se prakticky zameziti jen tím, že zákon upře jednou pro vždy takovému vývěsku účinnost. Dále vytýkají dovolatelé odvolacímu soudu nesprávné právní posouzení věci v otázce, zda byly cenné věci předány zřízení tím, že mu žalobce odevzdal klíč od kabiny, a zastávají názor, že takové symbolické odevzdání nestačí, protože prý žalobce zřízení nehlásil, že má v kabině náprsní tašku s penězi a s jinými cennými věcmi, takže prý si žalobce sám zavinil, neb aspoň spoluzavinil ztrátu věcí. K těmto vývodům jest především podotknouti, že žalovaní v odvolacím spisu tímto způsobem neprováděli důvod nesprávného právního posouzení věci a že se zejména nezmiňovali o symbolickém předání věci odevzdáním klíče. Již z toho důvodu neměl odvolací soud podnětu, by se těmito názory obíral, a nemá dovolací soud, co by v tomto směru přezkoumával. Ale mimo to přehlízejí dovolatelé v otázce předání věci skutkové zjištění prvního soudu, na němž odvolací soud nic nezměnil a podle něhož nebylo možno bez součinnosti lázeňského zřízence otevřítí kabínu, která jest opatřena dvěma zámky a ve které žalobce své věci zanechal, takže za tohoto stavu věci byly aspoň odevzdáním klíče »vneseny« všechny hostovy věci v kabině, včetně náprsní tašky, i když by se za to pokládalo, že se tak nestalo již tím, že byly v kabině uloženy. Ostatně jest pro pojem věcí vnesených bez významu, zda zůstaly nadále v moci hosta, či v moci majitele podniku, či jeho zřízence. Pokud jde o otázku zavinění nebo spoluzavinění žalobcova, odůvodňovali žalovaní v první a ve druhé stolici žalobcovu vinu, případně spoluvinu, tím, že si sám klíč od kabiny neponechal a neopatroval. Ale v tom směru přiznává samo dovolání, že odevzdání klíče zřízení bylo v lázních dovoleno pro pohodlí hosta. Nelze tedy spatřovati zavinění v dovoleném postupu. Další vývody dovolacího spisu několikrát opakované, že prý žalobce zřízení nehlásil, že má v kabině peníze a cenné věci jest novým skutkovým tvrzením (§§ 482 odst. 2 a 504 odst. 2 c. ř. s.), jež žalovaní na svou obranu v nižších stolicích nepřednesli, jímž se nižší soudy obírat nemohly a jímž se tedy nemůže obírat ani nejvyšší soud, i kdyby nějaký význam pro spor mělo. Posléze vytýkají dovolatelé odvolacímu soudu nesprávné právní posouzení věci také v otázce zřízencově zavinění, poukazující znova k tomu, že prý žalobce zřízení nehlásil, že má v kabině peníze. O této novotě byla již řeč. Odvolací soud vyvodil za-

vinění zřízencovo ze skutkového zjištění, že zřízenec vydal klíč od kabiny jinému muži, než žalobci, a praví v té příčině, že »zřízenec B. klíč od kabiny žalobcovy vydal cizímu člověku«, a dále praví, že »byla škoda zaviněna zřízencem B-em tím, že vydal klíč od kabiny žalobcovy cizí osobě, které pak byla kabina otevřena zřízencem Z-em«. Úsudek odvolacího soudu o zavinění zřízence jest v řečeném skutkovém zjištění plně odůvodněn, zejména, když žalovaní sami v odvolacím spise přiznali, že »žalobce byl všem zřízencům osobně znám«, čímž také pozbývá významu poukaz dovolatelů na střídání zřízenců po osmihodinné pracovní době. Ostatně nebyl ani tento přednes v první stolici učiněn. Podle tohoto stavu věci žalovaní nejen nedokázali, co bylo podle § 970 prvý odstavec obč. zák. jejich povinností, že totiž škoda nebyla zaviněna ani jimi ani někým z jejich lidí, ani že nebyla způsobena cizími lidmi vcházejícími do domu a z něho vycházejícími, nýbrž byl dokázán opak, že škoda byla zaviněna zřízenci žalovaných, takže žalovaní ručí za škodu také ještě podle § 1316 obč. zák. Jen pro úplnost jest dodati, že nelze bezvýhradně souhlasiti ani s názorem dovolatelů, že prý zákonodárce chtěl chrániti podnikatele, ani s názorem jejich odpůrce, že mají býti chráněni především hosté, neboť zákon v §§ 970 a 970 a) obč. zák. chtěl chrániti obě strany, a chtěl uvésti v soulad odporující si zájmy podnikatelů i hostů, vytknuv si za úkol »hledati správný střed mezi zájmy sobě odporujícími«, jak jest výslovně uvedeno v motivech str. 298.

Čís. 9443.

Nelze žádati náhradu za ztrátu pohlavní cti. Náhradu za zmenšenou naději na sňatek nelze přiznati děvčeti útlého věku.

(Rozh. ze dne 6. prosince 1929, Rv I 668/29).

Žalobkyně domáhala se na žalovaném náhrady škody, ježto ji žalovaný pohlavně zneužil. V době činu bylo žalobkyni sedm let. Kromě jiných položek uplatňovala žalobkyně též nárok na náhradu škody pro zmařenou naději na sňatek. Procesní soud první stolice přiznal žalobkyni tento nárok, odvolací soud ohledně tohoto nároku žalobu zamítl a uvedl v tomto směru v důvodech: Pokud se týče škody ze zmařené naděje na sňatek, žaloba ani netvrdí, že žalobkyně z pohlavního zneužití utrpěla škodu na majetku nebo na jiných právních statcích, na životě, na cti a na těle, že jí po něm zůstal následek. Majetkovou újmu spatřuje žalobkyně jen v tom, že prý má značně stíženou možnost se provdati. Než žalobkyně byla v době činu teprve sedm roků stará, tedy ve věku, kdy provdání není vůbec možné a kdy nemůže býti ani stíženo. Uplatňuje se tedy škoda, která ještě nevznikla a o které nelze zjistiti, zda, až se otázka sňatku stane aktuální, skutečně nastane. Náhradu takové škody nelze však požadovati, poněvadž každý nárok na náhradu škody předpokládá, že škoda skutečně vzešla (§ 1295 a 1330 obč. zák.). Nevznikla-li však škoda, nelze její náhradu nikomu ukládati.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání, mimo jiné z těchto